

РЕШЕНИЕ

№ 22195

гр. София, 27.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в
публично заседание на 03.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ваня Стоянова

при участието на секретаря Лилия Благоева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3155** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по искова молба, депозирана от М. К. П. с постоянен адрес С., [улица] ет.4 ап.5, чрез адвокат В. И. Т. от САК, адрес на кантора С.. ПК 1463, пл.“България” №1 ет. 15. срещу: СДВР със седалище и адрес за призоваване: [населено място], ул. „А. 1-ви“ 5, 1303 [жк], с която на основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) е предявен иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи, за присъждане на обезщетение в размер на 1000 лв. за претърпени неимуществени вреди от отменената като незаконосъобразна с влязло в сила съдебно решение Заповед за задържане на лице № 2283з- 506/25.05.2023 г. от 25.05.2023 г. издадена от М. М., старши полицаи в група „Охрана на обществения ред“ в 04 РУ СДВР на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закона за министерството на вътрешните работи (ЗМВР) с решение № №278/21.01.25 г г., влязло в законна сила, по нахд № 20241110216564 по описа за 2024г. на 18-ти наказателен състав при Софийски районен съд, поради липсата на фактически предпоставки за задържането на лицето.

Посочено е, че на 25.05.2023 г. около 22:50 часа в дома на ищцата нахлули служители на 4-то РУ СДВР, като на процесната дата е извършен и обиск на ищцата. Същата била отведена в 4-то РУ СДВР, където е задържана за срок от 24 часа и прекарва в нощта в ареста, едва късния следобед на следващия ден е била освободена.

Твърди се още, че през 24-часовия период на незаконно задържане, на ищцата не е предоставена храна, в противоречие с чл. 42, ал. 1 от Инструкция № 8121з - 78 от 25.01.2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани

лица и реда в тях в МВР, като не е била предоставена възможност да седи на стол в помещението за задържани лица през целия период на задържането, което намира за нечовешко отношение. Сочи още, че в практиката на съдилищата е прието, че при налагането на принудителна административна мярка задържане за 24 часа, е необходимо да са налице данни, че задържаното лице е извършило престъпление, като се позовава и на съдебна практика. Намира още, че задържането на ищцата М. К. П. не може да бъде обосновано с каквито и да било законни действия, извършени при и по повод на служебните задължения на служители на районното полицейско управление в С.. Цитира чл. 30 от КРБ, че всеки български гражданин има право на лична свобода и неприкосновеност, а съгласно чл.30 ап.2 КРБ, според който текст никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или друго посегателство върху личната неприкосновеност, освен при условията и по реда, определени със закон, а предприетите спрямо него действия счита, че са в нарушение на чл. 7 и чл. 17 от Хартата на основните права на ЕС, чл. 8 от КЗПЧОС и чл. 1 от Протокол I към КЗПЧОС, както и на чл. 5, § 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

Счита още, че отговорността на държавата по ЗОДОВ е обективна и възниква при наличието на предвидените в този закон предпоставки, без да е необходима вина у съответните длъжностни лица, съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, а още по-малко тази вина се предполага, за разлика от деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД. В случая оплакванията на ищцата като основание на предявения иск се свеждат до нарушение на основно право гарантирано от чл. 5, § 1 б. "с" от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Иск се присъжда на обезщетение в размер на 1000 лв. за периода от 25.05.2023г. до датата на постановяване на съдебно решение по настоящото дело, ведно със законната лихва от 25.05.2025г. до датата на изплащане на обезщетението, за претърпени неимуществени вреди от отменената като незаконосъобразна Заповед за задържане на лице № 2283з- 506/25.05.2023 г. издадена от старши полицаи в група „Охрана на обществения ред“ в 04 РУ СДВР на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закона за министерството на вътрешните работи (ЗМВР). Иск се присъжда на разноски, прави се възражение за прекомерност на претендираното възнаграждение от ответната страна.

В съдебно заседание ищецът редовно призован, не се явява и не изпраща представител. Постъпила е молба на 03.06.2025 г. от процесуалния представител на ищцата адвокат В. Т., видно от която е посочено, че не може да осигури свидетел, както и съдът да се произнесе с решение в законоустановения срок, като прави възражение за прекомерност на претендирани разноски от другата страна.

Ответникът Столична дирекция на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител юрисконсулт С. моли да бъде отхвърлена исковата молба като неоснователна и недоказана. Моли да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в полза на СДВР в размер, определен от съда. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Депозира писмени бележки.

СГП, конституирана като страна по делото на основание чл. 10, ал. 1 от ЗОДОВ, чрез участващия по делото прокурор Яни Костов, счита, че предявения иск има основание, но се явява недоказан, поради което моли да се отхвърли.

Административен съд – София-град, след като обсъди релевираните с исковата молба основания, доводите на страните, прецени събраните по делото относими доказателства по реда на чл. 235 от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/, във връзка с чл. 144 от АПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Със заповед за задържане на лице рег. № 2283з-506/25.05.2023г., издадена от М. М., старши полицаи в група „Охрана на обществения ред“ в 04то РУ СДВР е отменена като

незаконосъобразна с решение № 278 от 21.01.2025г. по нахд №20241110216564 по описа за 2024 на СРС. Заповедта е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. По делото ищеца представи незаверен препис от решение на СРС, като въпреки указанията на съда, не представи доказателства за влязло в сила съдебно решение.

Следва да се посочи още, че съдът с разпореждане от 01.04.2025г. по делото остави ИМ без движение и указа на ищеца да изправи нередовности на исковата молба. В изпълнение на указанията на съда постъпи допълнителна молба от 03.04.2025г., с уточняване на периода, за който се претендира обезщетението за причинени неимуществени вреди, а именно 25.05.2023г. до датата на постановяване на съдебно решение по настоящото дело, тъй като се сочи, че към момента търпи същите вреди, ведно със законната лихва от 25.05.2025г. до датата на изплащане на обезщетението.

Ищецът въпреки указанията на съда не представи доказателства за влизането в сила на решението на СРС. За обстоятелството, че решение № 278 от 21.01.2025г. по нахд №20241110216564 по описа за 2024 на СРС е влязло в сила не се спори между страните, освен това на съда е служебно известно същото.

Процесуалният представител на ищцата първоначално поиска допускане до разпит на свидетел, който да установи неимуществените вреди от незаконосъобразния адм. акт, като впоследствие, след даване ход на делото посочи, че не поддържа това искане. С молба посочи, че ще представи заверено копие на съдебното решение и на свидетелство за съдимост. При второто разглеждане на делото депозира молба, с която счита, че следва да бъде даден ход на делото по същество, както и не изложи доказателствени искания в подкрепа на изложеното в исковата молба.

Ответната страна представи заверено копие на страници от книга „Задържани лица“.

При така установената фактическа обстановка настоящия съдебен състав на Административен съд – София-град прави следните правни изводи:

Предявеният иск е допустим, но неоснователен и недоказан.

Съдът като прецени доводите на страните, събраните по делото доказателства, приема следното от правна страна :

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, от действия и бездействия на техни органи или длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност. Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Вредата представлява накърняване имуществото на правните субекти или на техни неимуществени блага. Границите на отговорността се разпростират до вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

Уважаването на иска с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ налага при условията на пълно и главно доказване от ищцовата страна да се установят всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, настъпване на вреди от тях и причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и вредоносния резултат. Съгласно разпоредбата на чл. 4 от ЗОДОВ, отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ може да бъде ангажирана само за имуществените и неимуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни

органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. При недоказване, на която и да е от посочените предпоставки, обезщетение не се присъжда, като доказателствената тежест е за ищеца.

Дори и при наличието на първата предпоставка от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ – незаконосъобразен административен акт Заповед за задържане на лице № 2283з-506/25.05.2023 г. издадена от М. М., старши полицаи в група „Охрана на обществения ред“ в 04 РУ СДВР на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закона за министерството на вътрешните работи (ЗМВР), обстоятелство по което страните не спорят, за ангажиране на отговорността по ЗОДОВ не е достатъчно, наличието на незаконосъобразен адм. акт, а е необходимо да се установи, че реално са претърпени неимуществени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от този акт. Преки са вредите, които са нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат и същите са адекватно следствие от увреждането, а непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Вредите могат да бъдат както имуществени вреди, така и различни по своя характер емоционални страдания и болки, както и всички други негативни преживявания, които могат да се изживяват във връзка с незаконосъобразното бездействие. Неимуществени вреди могат да са с различен характер, естество и интензитет в зависимост от конкретната личност, поради което във всеки един случай, същите подлежат на установяване и доказване с всички доказателствени средства. В конкретния казус се претендират неимуществени вреди.

В случая в исковата молба и направените допълнения към нея общо и бланкетно е посочено, че ищцата търпи болки и страдания от отменената като незаконосъобразна заповед. По делото не са ангажирани доказателства за това по какъв начин се е отразило върху емоционалното и психическото състояние на ищцата незаконосъобразния адм. акт, от който се претендират вредите, въпреки разпределената от съда доказателствена тежест за подлежащите на доказване факти.

С молбата уточнение от 03.04.2025г. в изпълнение на разпореждане № 11226 процесуалният представител на ищцата е изрично уточнено, че вредите се претендират само на база отменен като незаконосъобразен адм. акт- заповед за задържане № 2283з- 506/25.05.2023 г. издадена от М. М., старши полицаи в група „Охрана на обществения ред“ в 04 РУ СДВР и в тази връзка е поискал да му се даде възможност да ангажира доказателства. В този смисъл, изложените твърдения в исковата молба относно незаконосъобразността на издадената заповед за задържане, че е нарушено правото на ищцата за свободно придвижване и че е нарушен чл. 5, параграф 1 от ЕКПЧ, не са предмет на настоящия правен спор.

Въпреки дадената възможност за ангажиране на доказателства нито в проведеното съдебно заседание на 29.04.2025г., нито в това на 03.06.2025г. се представиха такива. В тежест на ищцата при условията на пълно и главно доказване е да установи всички факти и обстоятелства, имащи отношение към конкретните преживявания, болки и страдания, които да обусловят обезвреда по реда на ЗОДОВ. Така претендираните неимуществени вреди не може да се предполагат, те подлежат на доказване на общо основание.

Направеното с исковата молба искане съдът да определи по справедливост обезщетението за неимуществени вреди, без посочване на конкретни факти и обстоятелствата, препятства възможността съдът в конкретния случай да обсъди и въз основа на комплексната преценка на доказателствата да определи какъв да е справедливият размер на обезщетението. Нормата на чл. 52 ЗЗД в случая е неприложима, тъй като както по-горе се посочи възникването на вредите не се доказва. В Постановление № 4/1968 г. на Пленума на Върховния съд на РБ е указано, че понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно и е свързано с преценката

на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. При определяне на размера на обезщетението съдът следва да вземе предвид, продължителността на търпените вреди, начина по който незаконосъобразния адм. акт се е отразил върху личността на ищцата, нейното емоционално, психическо и здравословно състояние, и други факти, които съдът в настоящия случай не може да вземе предвид и обсъди, с оглед липсата на доказателства в тази насока. Следователно в исковата молба и допълненията към нея, тъй като липсват писмени или гласни доказателства, налице е общо посочване на болките и страданията, причинени на ищцата, без да е посочено в какво се изразяват те. Следва да се посочи, че по делото не са ангажирани доказателства в подкрепа на това, по какъв начин се е отразило върху емоционалното и психическото състояние на ищцата незаконосъобразния адм. акт.

По изложените съображения съдът намира, че предявеният иск е недоказан по основание, поради това, че въпреки указаната доказателствена тежест, ищцата не ангажира доказателства, че действително е понесла твърдените болки и страдания вследствие на отменения адм. акт като незаконосъобразен. В тази насока са и мотивите по адм. дело №5581/2024 г. на ВАС.

Предвид безспорно установеното по делото, че не са налице всички предпоставки от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, предявения иск следва да се отхвърли като неоснователен. С оглед заявеното искане от ответника в настоящото производство за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, както и предвид изхода на спора, следва да бъде уважено в размер на 100 лева, като намира за неоснователно възражението за прекомерност на възнаграждението на ответната страна.

Мотивиран от гореизложеното, Административен съд - София град, Първо отделение, 4-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна и недоказана искова молба от М. К. П. с постоянен адрес С., [улица] ет.4 ап.5, чрез адвокат В. И. Т., САК, адрес на кантора С., ПК 1463, пл. "България" №1 ет. 15 срещу Столична дирекция на вътрешните работи, със седалище и адрес за призоваване: [населено място], ул. „А. 1-ви“ 5, 1303 [жк], с която на основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) се иска присъждане на обезщетение в размер на 1000 лв. за периода от 25.05.2023г. до датата на постановяване на съдебно решение по настоящото дело, ведно със законната лихва от 25.05.2025г. до датата на изплащане на обезщетението за претърпени неимуществени вреди от отменената като незаконосъобразна Заповед за задържане на лице № 2283з- 506/25.05.2023 г. издадена от старши полицай в група „Охрана на обществения ред" в 04 РУ СДВР.

ОСЪЖДА М. К. П. с постоянен адрес С., [улица] ет.4 ап.5, да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата от 100/сто/ лева юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

